

СКЛОНИШТЕ У ПЛАНИНИ

У време Ужичке републике сеоско становништво је највише одтаељавала храброст партизанских бораца и њихова одлична организација власти, позадине, снабдевања, вероватно и зато што се све постизало у ванредно тешким условима.

Када је наступила прва непријатељска офанзива, у новембру 1941. године, одушевљење сеоског становништва задржало се на висини. И касније, кад су у села ужичког краја почеле да пристижу такозване казнене експедиције у потрази за симпатизерима и сарадницима народноослободилачког покрета, упркос најстрашњим претњама, нико није хтео да нас ода и томе можемо да захватимо што смо избегли ликвидацију.

Крајем децембра 1941. године Саво Поповић, борац Ариљског батаљона Ужичког партизанског одреда и члан Среског комитета КПЈ за срез ариљски, бануо је једне вечери у кућу мојих родитеља у селу Брекову. Одједном се нашао у просторији у којој сам ја спавао.

Испричао је како је стигао из околине Нове Вароши и како је избегао све четничке заседе. Негде је маневрисао, негде се служио лукавством, а негде и преваром. Неким четницима који су га успут заустављали причао је како му је син у четницима код Нове Вароши па му је носио храну, а сада се враћа кући. Дуго је тако морао да се провлачи кроз мрежу четничких заседа, Каже да је био веома исцрпљен. Дешавало се да је у шуми уместо пањева привиђао четнике.

Пошто нам је све то испричао, Саво је замолио да га примимо и за неко време прикријемо.

Са осталим својим укућанима, сам се договорио да га за ту ноћ сакријемо у једном подруму и гшкријемо сеном. Остао је тако извесно време, а ми смо размишљали где да му обезбедимо дужи боравак.

Одлучили смо да је најбоље решење једиа штала испод планине, удаљена нешто више од километра од наше куће у Брекову.

Једног дана рано изјутра смо одвели Поповића у планину. Решено је да он дању борави на тавану штале, а ноћу да силази и спава у јаелама, јер је поред говеди било доста топлије.

Поред штале је пролазио пут за планину, којим су људи из села одлазили по дрва. Ја сам се трудио да сваким даном прођем тим путем, не јављајући се Саву, јер сам тако најбоље могао да проверавам да ли се с пута нешто примећује. Једном приликом сам чак чуо како Саво хрче и морао сам, одмах на то да га упозорим.

Храну смо му носили наизменично моја снаја и ја.

Неколико пута сам имао прилике да се дуже задржим и разговарам са старим ратником. Дуго ми је причао о борбама које су ариљски партизани водили после напуштања своје територије. Док је он причао, чинило ми се да, чујем одјек борбе око Увца и Нове Вароши.

Тих дана сам се трудио да у селу пратим све разговоре не би ли тако сазнао да ли има неке сумње, да ли се зна да се Саво Поповић прикрива у нашој штали у планини. Дуго се то нигде није помињало, али једног дана чујем како се прича да су нашли капу једног партизана и да је то капа Сава Поповића. Срећом, била је то нечија измишљотина. Саво је још дуго остао прикривен у планини.

Тако се стари партизан Саво Поповић крио и живео код нас у Брекову више од годину дана,

Једног дана ми је рекао да је одлучио да иде у своје село Латвицу код Ариља. Од некога је дознао да му је у Латвици обезбеђено ново склониште.

Следећег јутра кренуо је преко планине.

Чули смо убрзо да га у његовом селу није чекало склониште већ четничка клопка. . .

Славко ЛУКОВИЋ.